

**VI FASAR UT
PFAS**

Miljömässigt hållbarhetsarbete innebär för oss att aktivt reducera vår påverkan på natur och miljö.

rätt skydd mot brand

Vi har en mängd alternativ till släckare med PFAS.

PFAS som används i skumbrandsläckare innebär en hälsofara för människor och påverkar djur och natur. Myndigheterna arbetar på olika lagstiftningsförslag och PFAS kommer att förbjudas inom ett par år. I enlighet med vår miljöpolicy har vi redan nu fattat beslut att upphöra med att ladda om och sälja skumbrandsläckare med PFAS. Vi erbjuder en mängd olika alternativ för att få till en enkel utfasning med bibehållet bra brandskydd.

VÄTSKESLÄCKARE

Istället för dagens skumsläckare kan Dafo redan nu leverera vattensläckare med tillsats, så kallade vätskesläckare. De är snarlika skumsläckarna och för användaren fungerar de på samma vis. Skillnaden är att skumeffekten utgått och att de inte släcker poolbränder i brännbara vätskor, brandklass B. Flertalet av dagens skumsläckare är dock placerade i miljöer där risken för B-brand är mycket liten, därför fungerar det utmärkt med vätskesläckare istället.

Vätskesläckare har samma släckeffekt mot glödbränder och inredningsmaterial, brandklass A, som tidigare skumsläckare. Jämfört med alternativet vattensläckare har en vätskesläckare ungefär dubbelt så hög släckeffekt. För att inte försämra brandskyddet är det bättre att välja vätskesläckare istället för vattensläckare.

Befintliga skumsläckare kan laddas om till vätskesläckare vid den 5-åriga verkstadsgenomgången. Utbytet bör ske under en 5 års-period.

FLUORFRI SKUMSLÄCKARE

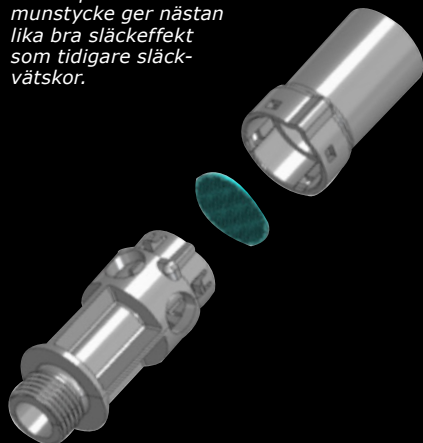
Om blandade brandrisker finns, med risker för brand i brännbara vätskor t ex olja och bensin, rekommenderar vi skumsläckare. De nya skumsläckarna är helt fria från fluortensider och har samma släckeffekt mot B-brand som de tidigare skumsläckarna.

VATTENSLÄCKARE

Vatten har ungefär hälften så bra släckeffekt som motsvarande vätskesläckare. Vattensläckarna är dock 20-30% billigare och ett kostnadseffektivt alternativ.

Ett annat och bättre sätt att minimera kostnaden kan vara att välja en 6-liters vätskesläckare istället för en 9-liters med vatten. Det ger ungefär samma kostnad, men en minst lika effektiv släckare som dessutom är lättare att bära. Om släckaren innehåller enbart vatten är miljöeffekten från släckmedlet minimal.

Vårt aspirerande munstycke ger nästan lika bra släckeffekt som tidigare släckvätskor.

PATENTERAT MUNSTYCKE

Vid utfasning av PFAS har en utmaning varit att ersätta fluortensidens förmåga att skapa en film ovanpå den brinnande vätskan. Filmen har både hindrat avdunstning av brännbara gaser och försvårat återantändning. För att ersätta filmen krävs ett mycket strukturerat skum som har små och jämnstora bubblor, som är mycket stabila. Konventionella skum har större bubblor som lätt bryts ner och då behövs fluorfilmen för att bibehålla släckeffekten.

Med en nyutvecklade skumvätska och ny munstycketeknologi har vi uppnått en likvärdig släckeffekt som de tidigare skumvätskorna. Det nya aspirerande munstycket har en kammare där vätskan skummas upp så att skummets utformning blir optimal. I kombination med den nya vätskans goda egenskaper kan den nya skumsläckaren väl mäta sig med tidigare filmbildande skum med fluortensider.

VARFÖR ÄR PFAS FARLIGT?

PFAS påverkar både miljö och människors hälsa. Fluorföreningar är väldigt stabila och tar mycket lång tid att bryta ner. De är persistenta och biackumulerbara och sprids lätt till naturen eftersom det inte finns effektiva metoder för att rensa bort PFAS i reningsverken. De lagras och finns kvar i djur, människor, sjöar och grundvatten under lång tid. Vi människor får i första hand i oss PFAS via mat och vårt dricksvatten.

PFAS har upptäckts i sjöar och vattendrag. Man har även upptäckt PFAS i grundvatten och dricksvatten, bland annat i närheten av försvarets brandövningsplats i Kallinge i Ronneby. Vid många sjöar runt Stockholm avråds människor från att äta fisk eftersom den har förhöjda halter av PFAS.

I princip all användning av PFAS kommer att förbjudas. ECHA, den europeiska kemikaliemyndigheten arbetar med tre olika lagstiftningsförslag som ska förbjuda användning av PFAS. Inget förbud är beslutat ännu, men det kan väntas träda i kraft 2023-2025.

VAD ÄR PFAS?

PFAS är ett samlingsnamn för flera 1000 olika kemikalier som alla innehåller höga halter av fluor. De används bland annat i stekpannor, funktionskläder, skidvalla, matförpackningar, skönhetsprodukter och brandskum. PFAS är effektivt för att stöta bort fett, smuts och vatten. I brandskum höjer det släckeffekten.

VAD HÄNDER MED DET GAMLA SKUMMET?

Vid kassering av brandsläckare och vid omladdning omhändertar vi brandskummet och sänder det för destruktions. Skummet fylls i 1000-liters Cipax-tankar som hämtas av vår avfallsentreprenör. Det skickas sedan vidare till en förbränningsanläggning där det eldas upp. För att kunna förbränna skum blandas det först ut med oljerester. Vid förbränningen återvinns energin och används för t ex uppvärmningsändamål.

Det hållbara brandskyddet.

Med ett bra brandskydd kan brand undvikas eller släckning ske i tidigt skede. Det minskar spridning av rök, släckvatten och andra gifter och föroreningar från bränder. Ett bra brandskydd räddar också liv och hälsa. Det är det viktigaste bidraget för en hållbar och trygg värld.

Men brandskyddet kan också påverka miljön negativt. På Dafo har vi tagit ett antal steg för att skapa det hållbara brandskyddet.

- Alla brandsläckare och släckmedel ska vara giftfria och inga brandsläckare med PFAS levereras eller omladdas.
- Brandsläckare laddas om och återanvänds. Många brandsläckare kasseras och byts ut i onödan. Största miljöpåverkan från släckare är inte släckmedlet utan tillverkningen av stålkärlet samt transporterna. Att förlänga livslängden och undvika för tidig kassation ger ett hållbarare brandskydd.
- Nya produkter väljs ur ett livscykelperspektiv med materialval som minskar miljöpåverkan och som förlänger livslängden. Det gäller nödljus, utbytesbatterier, skyltar och många andra produkter.
- Serviceverksamhet innebär mycket transporter med risk för CO₂-utsläpp. Vi har optimerat våra transporter och flertalet nyinköpta fordon drivs på grön el. Läs mer i vårt program för Bra miljöval.

